

РОЗДІЛ І. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 34:004.5

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5649-2024-4-01>

АРХІТЕКТУРА МОДЕЛІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ВИХОВАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Цісар Д. В.

*старший науковий співробітник
Науковий центр проблем виховання доброчесності
та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони
Національного університету оборони України
просп. Повітряних Сил, 28, Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-4801-8483
UnitFDC@i.ua*

Швець М. А.

*старший науковий співробітник
Науковий центр проблем виховання доброчесності
та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони
Національного університету оборони України
просп. Повітряних Сил, 28, Київ, Україна
orcid.org/0009-0006-5776-3035
nikfin2005@gmail.com*

Мірошник М. М.

*науковий співробітник
Науковий центр проблем виховання доброчесності
та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони
Національного університету оборони України
просп. Повітряних Сил, 28, Київ, Україна
orcid.org/000-0002-2730-4616
nikmilerinspiron@gmail.com*

Шевчук А. О.

*науковий співробітник
Науковий центр проблем виховання доброчесності
та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони
Національного університету оборони України
просп. Повітряних Сил, 28, Київ, Україна
orcid.org/0000-0003-2838-0159
andrey23shevchuk23@gmail.com*

Ключові слова: інформаційно-комунікаційна платформа, архітектура, корупція, доброчесність, сектор безпеки та оборони.

Актуальність наукового дослідження зумовлене викликами сьогодення, таким, як стримування та відсіч збройної агресії РФ проти України, що триває вже понад 1000 днів, а також подолання корупційних проявів, як негативного суспільно-небезпечного явища, що виникають у військовому середовищі, а під час ведення бойових дій (війни) може спричинити катастрофічні наслідки, аж до втрати державності.

В межах наукового дослідження розглянуто інформаційно-комунікаційні платформи на теренах інтернет простору, що полегшують орієнтування/навчання/роботу користувача на обраному веб-ресурсі для задоволення як особистих потреб (саморозвиток/дослідження/альтруїзм) так і у формуванні користувача нульової толерантності та нетерпимості до корупційних проявів як у військовому середовищі так і в суспільстві загалом. Оскільки суб'єкти виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони України є суб'єктами вузько направленої форми то нами запропоновано розгляд/створення принципово нової інформаційно-комунікаційної платформи, що сприятиме загальнодержавним завданням визначених антикорупційними програмами та нормативно-правовими актами щодо боротьби та запобігання корупційним проявам, як у мирний час, в умовах воєнно-правового режиму так і після воєнний період.

У науковій статті встановлено важливість комплексного підходу до створення архітектури інформаційно-комунікаційної платформи вузько-направленої форми для її користувачів, здебільш якими виступають суб'єкти виховання доброчесності та запобігання корупції. З'ясовано важливість комунікаційного містка, його доступність та зрозумілість так, як саме це може спонукати користувача до подальших дій на сторінці обраного веб-ресурсу.

Доведено необхідність забезпечення суб'єктів виховання доброчесності конфіденційністю та можливістю отримання зворотного зв'язку. Запропоновано створення нової моделі вузько направленої інформаційно-комунікаційної платформи для суб'єктів виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України.

ARCHITECTURE OF THE INFORMATION AND COMMUNICATION PLATFORM MODEL FOR THE ENTITIES OF BENEVOLENCE EDUCATION AND CORRUPTION PREVENTION IN THE SECTOR OF SECURITY AND DEFENSE OF UKRAINE

Tsisar D. V.

Senior Researcher

*Building Integrity Training and Education Center
of the National Defense University of Ukraine*

Air Force Ave, 28, Kyiv, Ukraine

orcid.org/0000-0002-4801-8483

UnitFDC@i.ua

Shvets M. A.

Senior Researcher

*Building Integrity Training and Education Center
of the National Defense University of Ukraine*

Air Force Ave, 28, Kyiv, Ukraine

orcid.org/0009-0006-5776-3035

nikfn2005@gmail.com

Miroshnyk M. M.*Researcher**Building Integrity Training and Education Center
of the National Defense University of Ukraine**Air Force Ave, 28, Kyiv, Ukraine**orcid.org/000-0002-2730-4616**nikmilerinspiron@gmail.com***Shevchuk A. O.***Researcher**Building Integrity Training and Education Center
of the National Defense University of Ukraine**Air Force Ave, 28, Kyiv, Ukraine**orcid.org/0000-0003-2838-0159**andrey23shevchuk23@gmail.com*

Key words: *information and communication platform, architecture, corruption, integrity, security and defense sector.*

The relevance of scientific research is due to the challenges of today, such as restraint and repel of armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, which lasts for more Action (wars) can have catastrophic consequences, even to the loss of statehood. Within the framework of scientific research, information and communication platforms on the territory of the Internet of space are considered, which facilitate the orientation/training of the user on the selected web resource to meet both personal needs (self-development/research/altruism) and in the formation of a user of zero tolerance and intolerance to corruption manifestations both in the military environment and in society as a whole. Since the entities of integrity and prevention of corruption in the Security and Defense Sector of Ukraine are the subjects of a narrowly directed format, we have proposed consideration/creation of a fundamentally new information and communication platform, which will facilitate the national task of defined anti-corruption programs and regulations and regulations and regulations. Prevention of corruption manifestations, both in peacetime, in the conditions of martial law and after the military period. The scientific article establishes the importance of a comprehensive approach to the creation of an architecture of an information and communication platform of a narrow-referred format for its users, most which are the subjects of education of integrity and preventing corruption. The importance of the communication bridge, its accessibility and understandability as it can prompt the user to further action on the page of the selected web resource is clarified. The need to ensure the entities of integrity with confidentiality and the ability to receive feedback has been proven. The creation of a new model of a narrowly directed information and communication platform for the subjects of education of integrity and prevention of corruption of the Security and Defense Sector of Ukraine is proposed.

Вступ. В умовах сучасних викликів держави, таких як збройна агресія РФ проти України та внутрішніх загроз пов'язаних із втягуванням військовослужбовців у корупційну діяльність, питання доброчесності та запобігання корупції постає особливо актуальним. Саме цим зумовлена необхідність створення нової моделі архітектури інформаційно-комунікаційної платформи для суб'єктів виховання доброчесності та запобігання

корупції сектору безпеки та оборони України, що стане необхідним кроком в процесах виховання/навчання доброчесності, обміну інформацією та формування нульової толерантності до корупційних проявів у військовому середовищі.

Проблемні питання виховання доброчесності в суспільстві та запобігання корупційним проявам залишається актуальним питанням сьогодення та постійно знаходиться у полі зору науковців.

Певні результати подолання визначених проблем висвітлено у наукових працях Бондар Г.Л., Пономарьова С.П., Вітвіцького С.С., та інших. Загальна будова та окремі елементи побудови інформаційно-комунікаційних платформ розглядалися такими науковцями, як Федотова Н.О., Черніков Д.Ю., Данілков А.С., та інші.

Проте аспекти запобігання корупційним проявам у секторі безпеки та оборони України і архітектурні моделі інформаційно-комунікаційних платформ не розглядалися науковцями як цілісний напрям, що потребує додаткового дослідження у комплексному форматі.

Основним завданням та метою наукової статті виступає пошук/визначення/формування принципово нової моделі архітектури інформаційно-комунікаційної платформи для суб'єктів виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблеми забезпечення виховання доброчесності та запобігання корупції, являються одними з найбільш складних та актуальних у сфері сектору безпеки та оборони України. Як зазначає Вітвіцький С.С., на сьогоднішній день, у законодавстві не існує єдиного підходу до вирішення проблеми подолання корупційних ризиків у сфері оборони. Вчені вірно зауважують, що правові інструменти ефективної протидії корупції у секторі безпеки і оборони України є складними правовими інститутами, які мають різну юридичну природу, різний управлінський характер, організаційні риси, форми фактичної реалізації [1, с. 35].

Так, Бондар Г.Л., слушно підкреслює, що з метою сприяння розвитку громадянського суспільства та становлення України, як правової держави, нагальною необхідністю є налагодження конструктивного діалогу між владою та громадянським суспільством [2, с. 129]. В цьому контексті необхідно визначити, що сам сектор безпеки і оборони країни становить комплексне багатовимірне соціально-суспільне і державне утворення, яке складається з різних елементів, взаємопов'язаних і взаємодіючих між собою [3, с. 30]. Тому створення комунікаційного мосту в умовах розвитку цифрового спілкування відіграє ключову роль по досягненню цілей формування свідомості доброчесності в суспільстві.

Одним з найбільших впливів інформаційно-комунікаційних технологій на суспільство є зміна способів комунікації. Завдяки різним платформам, зокрема соціальним мережам люди тепер можуть спілкуватися з іншими людьми з усього світу в режимі реального часу. Це призвело до створення нових віртуальних спільнот з обміну ідеями та знаннями та можливості залишатися в курсі подій в режимі реального часу [4, с. 5]. Необхідно

вказати, що в епоху інформаційно-комунікаційного розвитку суспільства, справжнім викликом для web-розробників стає створення та реалізація інформаційно-комунікаційних платформ, здатних адаптуватися до потреб різних аудиторій, забезпечуючи доступність і зрозумілість під час користування ними. Ці процеси зумовлені різноманітним запитом, що виникають у цифровому просторі, використанням певних платформ з поміж інших, архітектура яких забезпечує швидкий і якісний пошук бажаної інформації.

Таким чином, актуальність створення єдиної інформаційно-комунікаційної платформи для суб'єктів виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України, є цілком обґрунтована в межах реалізації завдань і заходів визначених Антикорупційною програмою Міністерства оборони України на 2021–2024 рік в частині формування інноваційних та технологічних рішень, щодо реалізації Державної антикорупційної програми в секторі безпеки та оборони України [5].

Так, за наявними даними комплексного дослідження компанії Nielsen Norman Group, проведеного у 2018 році, користувачі близько 80% часу проводять на першому екрані. Тому вся найважливіша інформація розміщується на початку сторінки [6]. На підставі чого можемо прийти до висновку, що якісна архітектура головного екрану, надає користувачу розуміння того, що він знайде на її теренах і як зможе скористатися можливостями закладеними у цій платформі в контексті реалізації своїх потреб.

Як відомо, платформа сайту після його створення відображає сторінку, яка є головною (домашньою) сторінкою. Необхідно зазначити, що головна сторінка (або home page) – це обличчя, вітрина будь-якого сайту. Саме з неї користувачі найчастіше потрапляють на ресурс, і від неї залежить, чи вирішать вони піти, чи затримаються на довше. Головна сторінка виконує важливі функції: привернути увагу користувача і спонукати його здійснити цільову дію. Дуже важливо приділити багато часу оптимізації головної сторінки щоб вона збирала максимум цільового трафіку [6].

Закцентуємо увагу на тому, що специфічна спрямованість платформи для суб'єктів виховання доброчесності і запобігання корупції сектору безпеки та оборони України, потребує виваженої, лаконічної та поступальної інформаційної архітектури в процесах створення інформаційно-комунікаційної платформи, де всі компоненти представлені гармонійно, як одне ціле, оскільки як ми вже зазначали дизайн головної сторінки має особливе значення.

Інформаційна архітектура – це найважливіший компонент дизайну веб-сайтів і застосунків, який

інтуїтивно структурує та організовує контент. Мета інформаційної архітектури – допомогти користувачам швидко знаходити інформацію і без розчарувань орієнтуватися в цифровому продукті [7]. До основних інформаційних елементів можемо віднести наступне: заголовок сторінки; слоган/логотип компанії; контактна інформація; пошук по сайту; навігаційне меню; розділ про компанію та інше. Комплексна наявність зазначених елементи в першу чергу викликає у користувача відчуття довіри до інформаційно-комунікаційної платформи та бажання продовжувати подальшу роботу на цій сторінці. Однак важливість сторінки про компанію часто недооцінюється, хоча фахівці стверджують, що сторінка про компанію, яка запам'ятовується, формує унікальну індивідуальність веб-ресурсу [8].

Необхідно зазначити, що інформаційне наповнення самої платформи, потребує зручної та зрозумілої навігаційної структури. Оскільки навігаційна структура тісно пов'язана з юзабіліті сайту, а також з його оптимізацією для просування в пошукових системах. Як правило, виділяють основну і додаткову навігацію в структурі сайту.

Основна навігація на сайті представлена у вигляді горизонтальних чи вертикальних меню, що включають посилання на розділи сайту, а також окремі сторінки. Основна навігація доступна з будь-якої сторінки сайту, її вигляд не змінюється при переходах між сторінками.

Додаткова навігація забезпечує на сайті додаткову зручність користування. Така навігація може включати так звані «хлібні крихти», блоки тематично «прив'язаних» до поточної сторінки матеріалів тощо. До додаткової навігації також можна віднести внутрішні контекстні посилання, що проставляються на сторінках сайту [9].

Обміркованне розташування різних візуальних елементів забезпечує сприятливі умови до інтуїтивної навігації та робочих процесів інформаційно-комунікаційної платформи. Тому використовуючи комплексний підхід до архітектури ми зможемо досягнути вирішення ряду задач стосовно оптимізації головної сторінки у зручності її використання, функціональності, інформативності, навігації, тощо. Однак найважливіше завдання, яке зможе розв'язати якісна архітектура полягає у створенні та забезпеченні зворотного зв'язку (комунікативного процесу) із суб'єктами виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України.

Варто зазначити, що комунікативний процес – це взаємодія між різними суб'єктами комунікації, при якому здійснюється обмін інформацією. Він включає динамічну зміну етапів формування, передавання, приймання, розшифрування та використання інформації в обох напрямках при взає-

модії комунікантів [10]. Що характерно, після впровадження в дію готового цифрового продукту, отримання зворотного зв'язку підкреслює значення ефективного використання інформаційної архітектури, зрозумілість та інформативність для користувача самої моделі інформаційно-комунікаційної платформи.

В цьому аспекті дуже важливим є те, щоб не отримати зворотній ефект. Бажання презентувати на головній сторінці, абсолютно все, може призвести до проблем. До прикладу це може бути, як перевантаження головної сторінки об'ємом не важливої інформації або впровадження великої кількості динамічних елементів, що гальмують сайт та негативно позначається на просування всього ресурсу.

Не менш важливим, а можливо і найголовнішим чинником, який потребує прискіпливої уваги, є важливість у розумінні інформаційної безпеки й приватності суб'єкта виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України. Так, як сучасне інформаційне суспільство у цифровому просторі віддає перевагу анонімності, залишаючи за собою можливість критично та об'єктивно оцінювати навколишні події. Що справедливо, є актуальним фактором для відвідувачів інформаційно-комунікаційної платформи виховання доброчесності та запобігання корупції.

Як зазначає Д.Ю. Черніков, створення ефективної нормативно-правової бази для застосування інформаційно-комунікаційних інструментів та участі громадськості в реалізації антикорупційної політики може бути ефективним для попередження та подолання корупційних проявів у публічній сфері [11, с. 950]. В умовах тотальної цифровізації таким продуктом може виступити створення інформаційно-телекомунікаційної платформи спеціалізованої направленості, інформаційне наповнення якої буде відповідати потребам пошукових запитів у сфері запобігання та протидії корупційним проявам.

Проект загальної архітектури моделі інформаційно-комунікаційної платформи для суб'єктів виховання доброчесності та запобігання корупції сектору безпеки та оборони України пропонується у комбінованому вигляді деревоподібної та лінійної структури із відображенням активних елементів (модулів), кожен з яких виконує свої функції для забезпечення комплексного функціонування платформи.

За ступенем взаємодії із зовнішнім середовищем платформа за класифікацією відноситься до відкритої водночас забезпечує за бажанням користувача його закритість (анонімність). Що надає можливості створення на високому рівні функціональної компоненти та розвиватися у бік нарощення.

Оскільки збагачення архітектури відбувається через її функціональне наповнення, виходячи із якісного об'єму залучених активних елементів (модулів) та взаємовідношення між ними, таким чином задля отримання бажаного результату від використання платформи вектор функціонального наповнення був сфокусований на використанні 3-х основних модулів, таких як:

- інформаційно–методичний модуль;
- комунікаційний модуль;
- навчальний модуль.

Де в свою чергу зазначені модулі структуровані за принципом класу або бібліотеки функцій, що забезпечить інтуїтивно зрозумілий доступ до функцій платформи через веб-інтерфейс чи мобільний додаток. Така опція дозволить користувачам отримувати усю необхідну інформації

та зворотній зв'язок в будь який час і зручний спосіб.

Висновки та перспективи подальших досліджень. За результатами проведеного дослідження можемо дійти висновку, що в умовах тотальної цифровізації суспільства та корупційних ризиків у секторі безпеки і оборони України створення унікальної, принципово нової інформаційно-комунікаційної платформи вузько направленої спрямованості із запровадженням індивідуального підходу до розробки загальної архітектури сайту, за для формування довіри, як до самої платформи так і отримання зворотного зв'язку від користувача, що сприятиме загальнодержавному напрямку виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони України, постає як першочергова необхідність державної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвіцький С.С. Протидія корупційним кримінальним правопорушенням, що вчиняються у військовій сфері. Актуальні проблеми протидії злочинності і корупції: збірник А 43 матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 22 грудня 2023 р.). Харків: Юрайт, 2023. 202 с. URL: <https://cutt.ly/1eKhV01M>
2. Бондар Г.Л. Корупційні загрози національній безпеці та демократії в Україні. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Державне управління». 2019. Т. 30 (69). 1. С. 123–131. URL: <https://cutt.ly/4eKhB5aX>
3. Пономарьов С.П. Адміністративно-правове забезпечення діяльності сектору безпеки і оборони України. дис. док. юрид. наук : 12.00.07 Харк. Нац. унт. внутр. справ. Харків, 2018. 513 с. URL: <https://cutt.ly/keKjpt1v>
4. Данілков А.С. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечення управлінської діяльності. Кваліфікаційна робота. м. Тернопіль. 2023, с. 42. URL: <https://cutt.ly/heKh3SGv>
5. Антикорупційна програма Міністерства оборони України на 2021-2024 роки. Наказ Міністерства Оборони України від 31.08.2021 року № 264. URL: <https://cutt.ly/ieKh7Tnv>
6. Головна сторінка: її роль для сайту та правильне оформлення. Блог. Webnauts. URL: <https://cutt.ly/ueKjKHJg>
7. Що таке інформаційна архітектура під час розроблення сайту? Стаття. Foxminded. URL: <https://cutt.ly/zeKzO5NR>
8. Анатомія web-сторінки. Стаття. QATestLab. URL: <https://cutt.ly/xeCWsLG6>
9. Веб-дизайн і навігаційна структура сайту. Стаття. WebStudio2u. URL: <https://cutt.ly/meCWd2vA>
10. Федотова Н.О. Комунікаційні технології. Урок. Всеосвіта. URL: <https://cutt.ly/aeCWfO6H>
11. Черніков Д.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології як ефективний інструмент протидії. *Науковий журнал «Молодий вчений»*, №11 (63), 2018 р. с. 948-950. URL: <https://cutt.ly/6eCWglDc>

REFERENCES

1. Vitvickij S.S. (2023) Protidiya korupcijnim kriminalnim pravoporushennyam, sho vchinyayutsya u vijskovij sferi [Combating corrupt criminal offenses committed in the military sphere] Aktualni problemi protidii zlochinnosti i korupcii: zbirnik A 43 materialiv Vseukrayinskoyi naukovo-praktichnoyi konferenciyi (Harkiv, 22 grudnya 2023 r.). Harkiv: Yurajt, 202 s. URL: <https://cutt.ly/1eKhV01M> [in Ukraine].
2. Bondar G.L. (2019) Korupcijni zagrozi nacionalnij bezpeci ta demokratiyi v Ukrayini [Corruption threatens national security and democracy in Ukraine] Vcheni zapiski Tavriiskogo nacionalnogo universitetu imeni V.I. Vernadskogo. Seriya «Derzhavne upravlinnya». T. 30 (69). 1. S. 123–131. URL: <https://cutt.ly/4eKhB5aX> [in Ukraine].
3. Ponomarov S.P. (2018) Administrativno-pravove zabezpechennya diyalnosti sektoru bezpeki i oboroni Ukrayini [Administrative and legal support of the activity of the security and defense sector of Ukraine] dis. dok. yurid. nauk : 12.00.07 Hark. Nac. unt. vnutr. sprav. Harkiv, 513 s. URL: <https://cutt.ly/keKjpt1v> [in Ukraine].

4. Danilkov A.S. (2023) Informacijno-komunikacijni tehnologiyi zabezpechennya upravlinskoyi diyalnosti [Information and communication technologies for supporting management activities] Kvalifikacijna robota. m. Ternopil. s. 42. URL: <https://cutt.ly/heKh3SGv> [in Ukraine].
5. Antikorupcijna programa Ministerstva oboroni Ukrajini na 2021–2024 roki [Anti-corruption program of the Ministry of Defense of Ukraine for 2021–2024] Nakaz Ministerstva Oboroni Ukrajini vid 31.08.2021 roku №264. URL: <https://cutt.ly/ieKh7Tnv> [in Ukraine].
6. Golovna storinka: yiyi rol dlya sajtu ta pravilne oformlennya [Home page: this is the role of the site and proper formatting] Blog. Webnauts. URL: <https://cutt.ly/ueKjkHJg> [in Ukraine].
7. Sho take informacijna arhitektura pid chas rozroblennya sajtu? [What is information architecture like when developing a website?] Stattya. Foxminded. URL: <https://cutt.ly/zeKzO5NR> [in Ukraine].
8. Anatomija web-storinki [Anatomy of a web page] Stattya. QATestLab. URL: <https://cutt.ly/xeCWsLG6> [in Ukraine].
9. Veb-dizajn i navigacijna struktura sajtu [Web design and website navigation structure] Stattya. WebStudio2u. URL: <https://cutt.ly/meCWd2vA> [in Ukraine].
10. Fedotova N.O. Komunikacijni tehnologiyi [Communication technologies] Urok. Vseosvita. URL: <https://cutt.ly/aeCWfO6H> [in Ukraine].
11. Chernikov D.Yu. (2018) Informacijno-komunikacijni tehnologiyi yak efekтивnij instrument protidij [Information and communication technologies are a powerful and effective countermeasures tool] Naukovij zhurnal «Molodij vchenij», №11 (63), s. 948–950. URL: <https://cutt.ly/6eCWglDc> [in Ukraine].